

زیرساخت‌ها متناسب با پذیرش تقویت شود

در نشست «واکوی توازن کار و زندگی برای زنان در نظام آموزش عالی» بررسی شد

پازل نقش‌آفرینی زنان در آموزش عالی چگونه تکمیل می‌شود؟

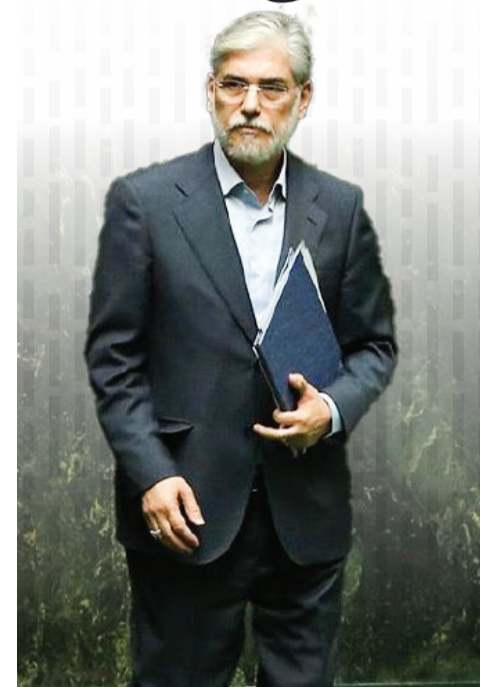

فرهیختگان دانشگاه

پنجشنبه اول شهریور ۱۴۰۲ شماره ۲۱۵ www.fdn.ir

سیمایی صراف با رای نمایندگان راهی وزارت علوم شد

۷ وعده مهم آقای وزیر

پژوهش‌ها از اربعین حسینی روایت می‌کنند

پیاده‌روی مشابه با پای پژوهشگران

چه خبر از دانشگاه

قدرتانی رئیس دانشگاه آزاد از خادمان اربعین حسینی

دکتر محمد مهدی طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد به منظور بازدید از زیرساخت‌ها و موبک‌های مسیر اربعین به کرمانشاه سفر و از هتل «فرهیختگان» دانشگاه آزاد تهران بازدید کرد. رئیس دانشگاه آزاد با حضور در جمع خواهران و برادران مستقر در نانوایی موبک که هزاران کیلومتر مسیر از بغداد به خراسان رضوی برای خادمی امام حسین (ع) طی کرده‌اند تا در گرمای ۵۰ درجه مهران و پای تنور داغ نانویی به زائران امام حسین (ع) خدمت کنند، تاکید کرد که باید امکانات دانشگاه آزاد در اختیار این جهادگران قرار گیرد.

آغاز ثبت‌نام دانشجویان جدید دکتري از دوشنبه

زمان و چگونگی ثبت‌نام پذیرفته‌شدگان مقطع دکتري تخصصی سال ۱۴۰۳ دانشگاه آزاد اعلام شد. روابط عمومی دانشگاه آزاد اعلام کرد: «با اطلاع کلیه پذیرفته‌شدگان مقطع دکتري تخصصی سال ۱۴۰۳ دانشگاه آزاد می‌رساند، ثبت‌نام در سامانه جامع پذیرش از ساعت ۱۰ صبح روز دوشنبه ۵ شهریور آغاز می‌شود.» وی افزود: «پذیرفته‌شدگان می‌توانند با مراجعه به سامانه جامع پذیرش به آدرس paziresh.iau.ir نسبت به ثبت‌نام خود اقدام کنند.»

هنرستان فنی و حرفه‌ای دانشگاه آزاد همدان راه‌اندازی شد

دانشگاه آزاد همدان برای نخستین بار اقدام به راه‌اندازی هنرستان غیرانتفاعی فنی و حرفه‌ای پسران در ۱۰ رشته تحصیلی کرد. سرپرست دانشگاه آزاد استان همدان روز چهارشنبه در این باره به ایرنا گفت: «مجوزهای لازم برای تأسیس این هنرستان از اداره کل آموزش و پرورش همدان اخذ و از مهرماه جذب دانش‌آموز در بیش از ۱۰ رشته انجام خواهد شد.» غلامرضا خاکسار افزود: «این هنرستان شامل ۱۲ کارگاه و در رشته‌هایی همچون کامپیوتر، گرافیک، صنایع شیمیایی و مکانیک با رویکرد مهارت‌محوری است.» وی بیان کرد: «ظرفیت پذیرش هنرجو برای ثبت‌نام در کارگاه‌های تأسیس شده در این هنرستان ۵۰۰ نفر پیش‌بینی شده است که البته هماهنگی لازم را با آموزش و پرورش استان خواهیم داشت.» خاکسار اضافه کرد: «دو سال قبل نیز اقدام به راه‌اندازی هنرستان ورزشی دخترانه کردیم که با استقبال بسیار خوبی همراه شد و هم اکنون ۱۲۰ ثبت‌نام‌کننده داریم.»

جناب آقای دکتر سید عباس عراقچی

وزیر محترم امور خارجه جمهوری اسلامی ایران

ضمن آرزوی توفیق برای حضرتعالی، بدینوسیله کسب رای اعتماد اکثریت نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی به عنوان وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تبریک گفته و این انتصاب شایسته و مسئولیت‌پذیر را که مایه خرسندی و عزت مجموعه وزارت خارجه و سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد، صمیمانه تهنیت عرض می‌نمایم. بی‌تردید تجارب ارزشمنند جنابعالی در حوزه‌های مختلف و متنوع بین‌المللی و منطقه‌ای، می‌تواند نویدبخش افق‌های پیش‌روی دستگاه دیپلماسی در این عرصه‌ها باشد. دوام توفیقات حضرتعالی رادر خدمت به نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و تحقق اهداف عالی وزارت امور خارجه تحت هدایت‌های مبارکه مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) از درگاه خداوند متعال مسألت می‌نمایم. علی اکبر ولایتی - مشاور امور بین‌الملل مقام معظم رهبری

جناب آقای دکتر محمد رضا ظفرقندی

وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

بدینوسیله کسب رای اعتماد نمایندگان محترم مردم شریف ایران در مجلس شورای اسلامی را به حضرتعالی به عنوان وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تبریک گفته و این مسئولیت‌آرامی‌بخش عرصه پزشکی و درمان جمهوری اسلامی ایران در سراسر کشور می‌دانیم و این انتصاب شایسته را صمیمانه تهنیت عرض می‌نمایم. تجارب ارزشمنند جنابعالی در حوزه‌های پزشکی و درمان نویدبخش روزهای نویدبخش را می‌دهد. دوام توفیقات حضرتعالی رادر خدمت به نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و تحقق اهداف عالی بایستی از منویات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) از درگاه خداوند متعال مسألت می‌نمایم. علی اکبر ولایتی

سیمایی صراف با رای نمایندگان راهی وزارت علوم شد

۷ وعده مهم آقای وزیر

زهرا رamezani خبرنگار گروه دانشگاه

حسین سیمایی صراف روز گذشته با چراغ سبز مجلسی‌ها عملاً برای ۴ سال آینده سکان وزارت علوم را در دست گرفت تا از این طریق فصل جدیدی پیش روی نظام آموزش عالی کشور رقم بخورد. فردی که تا پیش از این نیز تا حدی برای بدنه مدیریتی آموزش عالی شناخته شده بود. سیمایی صراف در زمان رای اعتماد مجلس از برنامه‌هایش برای تقویت نظام مالی پژوهش و فناوری و رسیدن به درآمد‌های پایدار برای عرصه آموزش عالی گفته بود؛ اتفاقی که در صورت تحقق می‌تواند بخش قابل توجهی از مشکلات امروز کشور در این عرصه را که عمدتاً نیز به خاطر مشکلات مالی است، برطرف کند. نکته قابل توجه در صحبت‌های وزیر علوم جدید که شنبه ۳ شهریور ماه نیز مراسم استقبال رسمی از او در وزارتخانه برگزار می‌شود، تاکید روی سامان دادن به حوزه مالی، حفظ و نگه‌داشت‌نخبگان و توسعه همکاری‌های علمی و فناورانه با دنیا بود که طبیعتاً رقم خوردن هر کدام از آنها نیازمند داشتن نقشه راه و راه‌کنش‌های مشخص است که در ادامه نگاه ویژه‌تری به برنامه‌های سیمایی صراف انداخته‌ایم.

جداسازی هزینه‌های دانشجویان از بودجه جاری دانشگاه‌ها

یکی از مسائل مهم در صحبت‌های وزیر علوم تقویت نظام تأمین مالی علم و فناوری است. سیمایی صراف روز گذشته در صحن علنی مجلس در دفاع از برنامه‌هایش، به استفاده از ظرفیت‌های قانونی و بهره‌گیری از اختیارات سازمان‌های نظارتی برای افزایش اعتبارات سالانه پژوهش و فناوری و همچنین تأمین منابع مالی از طریق درآمد‌های پایدار و مستمر کشور سخن گفته بود. اتفاقی که البته در جدیدترین نسخه برنامه‌های او نیز ذیل راهبرد دوم تعریف شده بود، به طوری که براساس دومین اولویت راهبردی که همان تقویت نظام مالی علم و فناوری بوده و مبتنی بر ماده ۶۵ و ماده ۷ برنامه ششم توسعه و همچنین نقشه جامع علمی کشور تدوین شده، ۱۱ برنامه عملیاتی برای رسیدن به این هدف ارائه شده است. مهم‌ترین آنها را باید هدایت و ترغیب خیرین و واقعین برای هزینه‌کرد در توسعه علم و فناوری، استفاده از فاینانس برای خرید تجهیزات تحقیقاتی، معرفی شورای عالی عتف به عنوان متولی پیگیری و جذب منابع لازم، استقرار نظام بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد در دانشگاه‌ها در پیوند با نظام ارزیابی، اعتبارسنجی و رتبه‌بندی دانشگاه‌ها دانست. یکی از چالش‌های مهم سال‌های اخیر دانشگاه‌ها را باید بحث بودجه رفاهی دانشگاه‌ها دانست که مورد توجه وزیر جدید نیز قرار گرفته و قرار است با جدا کردن بودجه تأمین هزینه امور دانشجویی از بودجه جاری دانشگاه‌ها به این وضعیت سامان دهد.

ایجاد پرونده الکترونیک برای مهارت دانشجویان

عدم تناسب بین عرضه نیروی انسانی از سوی نظام آموزش عالی با واقعیت بازار کار که دیگر به چالش کهنه کشور تبدیل شده هم یکی دیگر از موضوعاتی است که مورد توجه وزیر قرار گرفته است. مولفه‌ای که سیمایی صراف ضعف در حوزه مهارتی و نبود انسجام بین مراکز آموزش عالی با دستگاه‌های بهره‌بردار را دلایل اصلی آن دانسته بود. چالشی که به نظر می‌رسد اومی خواهد براساس چهارمین اولویت راهبردی‌اش که همان تقویت نظام آموزش هدفمند، دانش‌بنیان، نیازمحور، تربیتی و مهارت‌آفرین بوده و براساس بند ۵-۵

سیاست‌های کلی علم و فناوری و همچنین بندهای ۱-۴، ۲-۳، ۳-۶ سند دانشگاه اسلامی، بند ۱-۴ نظام پژوهش و فناوری همین سند و همچنین سند آمایش آموزش عالی تدوین شده، به حل آنها بپردازد. هرچند برای این منظور نیز ۱۰ برنامه عملیاتی تعریف شده اما مهم‌ترین آن را ایجاد پرونده الکترونیک مهارت و اشتغال ویژه دانشجویان با هدف رصد فعالیت‌های منجر به مهارت‌افزایی و اشتغال‌پذیری آنها، پیش‌بینی ردیف بودجه اختصاصی برای افزایش توان مهارتی - اشتغال‌پذیری دانشجویان در دانشگاه‌ها و حمایت خاص از دانشگاه‌های پیش‌رو در این حوزه و ایجاد زیست‌بوم مهارت‌افزایی و اشتغال‌پذیری دانشجویان با مشارکت دانشگاه‌ها اعم از فنی و حرفه‌ای‌ها، جامع علمی کاربردی و اتاق‌های بازرگانی، صنایع و معادن، کانون کارآفرینان برتر رسمی در استان‌ها دانست.

منتظر سکوی هوشمند خدمات آموزش عالی باشیم

حرکت به سمت هوشمندسازی هم یکی از وعده‌هایی است که وزیر علوم برای نظام آموزش عالی کشور در ۴ سال آینده داده است. وعده‌ای که عنوان نهمین اولویت راهبردی‌اش را هم یک می‌کشد. هوشمندسازی آموزش عالی و ارتقای نظام بهره‌وری» همان راهبردی است که براساس سیاست‌های کلی علم و فناوری و بند یک سیاست‌های کلی برنامه هفتم توسعه نوشته شده است. برای این راهبرد نیز ۱۸ برنامه عملیاتی اعلام شده که مهم‌ترین آن استقرار سکوی هوشمند خدمات آموزش عالی، طراحی و پیاده‌سازی پایگاه اطلاعات پایه آموزش عالی و همچنین استقرار سامانه الکترونیکی رسیدگی به تخلفات اداری و انتظامی است. بحث هوشمندسازی را می‌توان یکی از بخش‌های پرمعنیات وزیر علوم قلمداد کرد که در صورت تحقق کامل می‌تواند سهم مهمی در سامان دادن به شرایط آموزش عالی ایفا کند.

مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانشگاه‌ها

تقویت مسئولیت اجتماعی دانشگاه‌ها با هدف نقش‌آفرینی بیشتر آنها در حوزه‌های مختلف اعم از سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و... موضوعی است که هرچند طی سال‌های اخیر گهگاهی از سوی مسئولان مختلف مطرح شده اما به نظر می‌رسد سیمایی صراف قصد دارد آن را به مرحله اجرا برساند. کار ویژه‌ای که در قالب اولویت دهم قرار است دنبال شود. آن طور که از برنامه وزیر علوم جدید برمی‌آید، تقویت مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانشگاهیان با هدف رسیدن به دانشگاه مسئول و شبکه‌ای یکی از برنامه جدید حوزه آموزش عالی در چهارسال آینده خواهد بود. کاری که برای آن برنامه‌های مختلفی از جمله طراحی نشان مسئولیت اجتماعی دانشگاهیان، راه‌اندازی سراسری مهارت‌آموزی دانشجویی در محیط‌های خورنگاهی و اقامتی دانشجویان و استفاده حداکثری از رویکرد نوآوری اجتماعی در پرداختن و حل مسائل کشور قرار است به مرحله اجرا برسد.

افزایش نقش اساتید در مأموریت‌گرایی

مهاجرت نخبگان با وجود اینکه موضوع تازه‌ای نیست، طی سال‌های اخیر به دلیل شرایط اقتصادی تا حدودی دوباره اوج گرفته و دیگر به سطح دانشجویی رسیده است. معضلی که سیمایی صراف آن را قضا پرغصه‌ای می‌داند که باعث شده برای دانشجویان هزینه‌کنیم اما دیگر استفاده نهایی از نیروی انسانی کشور می‌برند و سبقت گرفتن فقر منابع انسانی از فقر منابع اقتصادی را چالش جدی معرفی کرده است. وزیر علوم در پنجمین راهبرد

خود بحث توانمندسازی و نگه‌داشت سرمایه انسانی و اجتماعی را براساس راهبردهای ۱۷ و ۱۰ فصل پنجم سند دانشگاه اسلامی، بند ۴-۴ سیاست‌های کلی علم و فناوری، راهبرد کلان هشت نقشه جامع علمی کشور، سند راهبردی کشور در امور نخبگان و... به مجلسی‌ها تقدیم کرده است. راهبردی که ۱۴ برنامه عملیاتی برای آن نوشته شده که شاید اصلی‌ترین آن را بتوان تحول در آیین نامه ارتقای اعضای هیات علمی با هدف افزایش نقش اعضای هیات علمی در مأموریت‌گرایی و حل مسائل کشور دانست. در این میان ایجاد دو سامانه هدف اجرای فرآیند شناسایی دانشجویی و درآمد و همچنین شناسایی و رصد وضعیت این قشر در دانشگاه‌ها و حرکت به سمت رویکردهای حمایتی ویژه از آنها هم از دیگر برنامه‌های سیمایی صراف مرتبط با این قشر معرفی شده است.

تدوین ۱۰ اکلان پژوه در حوزه علوم و فناوری‌های نوظهور

یکی از مباحث قابل توجه در صحبت‌های روز گذشته سیمایی صراف اندک بودن سهم پژوهش از تولید ناخالص ملی است؛ موضوعی که البته مربوط به امروز و دیروز هم نیست و همه متولیان آموزش عالی به آن اذعان دارند. حالا به نظر می‌رسد او قصد دارد براساس هفتمین اولویت راهبردی‌اش که کاربردی‌سازی دانش و تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی را براساس بندهای ۱ و ۲ ماده ۵ سیاست‌های کلی علم و فناوری، برنامه هفتم توسعه، قانون جهش تولید دانش‌بنیان، برنامه ششم توسعه و قانون پیشگیری و مقابله با تقلب در آثار علمی هدف گرفته، می‌خواهد تغییراتی در این زمینه ایجاد کند. هرچند از بین ۱۷ برنامه وزیر علوم، بخشی از آنها مانند ثبت نیازها و ایده‌ها در سامانه نان آموز هم در دست انجام است، اما تدوین و اجرای بیمه پژوهش و فناوری برای پوشش ریسک طرح‌های تحقیقاتی و پیاده‌سازی ۱۰ پروژه کلان علمی و فناورانه از سوی شورای عالی عتف با محوریت علوم و فناوری‌های نوظهور، راهبردی، اقتدارآفرین و در لبه دانش را باید از جمله مهم‌ترین برنامه‌ها معرفی کرد. البته در همین حال بار دیگر بحث آیین‌نامه ارتقا هم مطرح شده و بناسبت با اصلاح آن اعضای هیات علمی به همکاری در تحقیقات کاربردی با صنایع کشور و تأسیس شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان بیشتر ترغیب شوند.

آینده‌نگری فضای فرهنگی با ایده‌های جدید

یکی دیگر از مسائل مهم مدنظر وزیر علوم، بحث آینده‌پژوهی است که در صورت تحقق کامل می‌تواند اثرات قابل توجهی رادر حوزه‌های مختلف مرتبط با آموزش عالی داشته باشد. به گفته او در این زمینه و در آینده‌نگری ضعف جدی داریم و به همین دلیل باتاخر زائد سران موضوعات مختلف می‌رویم. مسأله‌ای که هرچند دهمین راهبرد این مقام مسئول با عنوان «تعالی هویت فرهنگی-تربیتی و اندیشه اسلامی-ایرانی دانشگاهیان» و براساس سند دانشگاه اسلامی تدوین شده، اما از اهمیت بالایی برخوردار است. سیمایی صراف برای این برنامه عملیاتی راد نظر گرفته که از جمله آن می‌توان به تنظیم سند جامع اخلاق دانشگاهیان، تقویت گردشگری علم و فناوری، ایجاد حکمرانی هوشمند فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی دانشگاه‌ها از طریق سامانه‌های برخط و از همه مهم‌تر آینده‌نگری و ترسیم وضع مطلوب در حوزه فرهنگی و اجتماعی اشاره کرد؛ اتفاقی که قطعاً می‌تواند در صورت اجرای کامل از تکرار حوادثی مانند اغتشاشات سال ۱۴۰۱ در فضای دانشگاهی جلوگیری کند و فضا را برای گفت‌وگو میان قشرهای مختلف دانشگاهی باز بگذارد.